

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-168>

УДК 338.432:658.15]:339.72

ФІНАНСОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ АГРАРНИХ КОМПАНІЙ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ НА МІЖНАРОДНИХ РИНКАХ КАПІТАЛУ

FINANCIAL TRANSFORMATION OF AGRICULTURAL COMPANIES AS A TOOL FOR INCREASING INVESTMENT ATTRACTIVENESS ON INTERNATIONAL CAPITAL MARKETS

Гривківська Оксана Василівна

доктор економічних наук, професор,
Національний університет харчових технологій
ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-4160-5914>

Томецький Володимир Михайлович

здобувач третього рівня вищої освіти,
Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-2271-2000>

Hryvkiwska Oksana

National University of Food Technologies

Tometskyi Volodymyr

Private Higher Education Establishment «European University»

У статті обґрунтовано, що фінансова трансформація компаній включає модернізацію організаційної інфраструктури, формування прозорих процедур внутрішнього контролю та забезпечення відповідності міжнародним стандартам звітності. Розкрито основні компоненти фінансової трансформації аграрної компанії. Визначено, що оптимізація структури капіталу включає збалансування власного та позикового капіталу, використання корпоративних облігацій, аграрних розписок та інших фінансових інструментів. Виявлено вплив фінансових інструментів на інвестиційну привабливість аграрних компаній. Встановлено, що оптимізація структури капіталу в аграрних компаніях охоплює диверсифікацію джерел фінансування, впровадження інноваційних фінансових інструментів та стратегічну перебудову фінансових потоків, що сприяє підвищенню фінансової стійкості та зміцненню конкурентних позицій підприємств у глобальному економічному середовищі.

Ключові слова: фінансові інструменти, інвестиційна привабливість, аграрні компанії, компоненти, фінансове управління, інвестор, міжнародні ринки капіталу.

In the current conditions of global financial integration, national enterprises, in particular agricultural producers, feel an acute need to increase their own competitiveness and form a stable financial position, which is currently becoming an important prerequisite for entering international capital markets. Modern investors are increasingly focused on a comprehensive assessment of companies according to the criteria of corporate transparency, reliability of financial reporting, effectiveness of the risk management system, asset liquidity and predictability of cash flows, given that the topic of the article is relevant in the context of current challenges. The article uses methods of logical modeling, description, interpretation, induction and deduction, and descent from the abstract to the concrete. The article substantiates that the financial transformation of companies includes the modernization of organizational infrastructure, the formation of transparent internal control procedures and ensuring compliance with international reporting standards (IFRS; the main components of the financial transformation of an agricultural company are revealed; it is determined that the optimization of the capital structure includes balancing equity and debt capital, the use of corporate bonds, agricultural receipts and other financial instruments to ensure liquidity and minimize the risk of financial instability; the impact of financial instruments on the investment attractiveness of agricultural companies is revealed. The practical result of the work is the identification of components of the financial transformation of an agricultural company and an objective conclusion on the optimization of the capital structure in agricultural

companies, which includes the diversification of financing sources, the introduction of innovative financial instruments and the strategic restructuring of financial flows and creates the basis for increasing financial stability, ensuring the modernization of production and strengthening the competitive positions of enterprises in the global economic environment.

Keywords: financial instruments, investment attractiveness, agricultural companies, components, financial management, investor, international capital markets.

Постановка проблеми. У сучасних умовах глобальної фінансової інтеграції аграрні компанії опиняються перед посиленням тиском на необхідність підвищення власної конкурентоспроможності та формування стабільної фінансової позиції, що забезпечує ефективний вихід на міжнародні ринки капіталу. Сучасні інвестори, зокрема інституційні та стратегічні, дедалі більше орієнтуються на комплексну оцінку компаній за критеріями корпоративної прозорості, достовірності фінансової звітності, ефективності системи управління ризиками, ліквідності активів та прогнозованості грошових потоків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні засади оцінки та аналізу фінансової стійкості підприємства, формулювання напрямків підвищення та визначення основних резервів її забезпечення досліджувала у своїх працях С. Домбровська [1], концептуальні підходи до трактування поняття фінансової стійкості підприємства та визначення ключових факторів впливу на її формування розглянули С. Мороз Н., Блага О. [2]; комплексну класифікацію факторів впливу на систему управління фінансовою стійкістю підприємства запропонувала І. Єпіфанова [3], визначення впливу фінансової стійкості на інноваційний розвиток підприємства обґрунтували О. Левкович, Ю. Калашнікова [4]; інвестиційну привабливість, методичні підходи щодо її оцінювання, чинники впливу та питання управління інвестиціями на підприємстві у контексті забезпечення його фінансової стійкості досліджували науковці А. Гайдуцький [5], Г. Козаченко [6], Т. Лівощко [7] та Т. Майорова Т. [8]. Попри вагомий внесок зазначених науковців у розвиток теоретичних основ та практичних аспектів інвестування, подальшого вивчення потребують інструменти покращення інвестиційної привабливості аграрних компаній, зокрема шляхом їх фінансової трансформації.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значний науковий внесок зазначених авторів у розвиток питань фінансової стійкості суб'єктів господарювання та їх інвестиційної привабливості, на даний час бракує досліджень впливу фінан-

сової трансформації підприємств на їх інвестиційну привабливість на ринках капіталу.

Метою статті є визначення ключових факторів, що виступають драйверами фінансової трансформації аграрних компаній, основних компонент фінансової трансформації аграрної компанії та впливу фінансових інструментів на інвестиційну привабливість аграрних компаній на міжнародних ринках капіталу, як результату їх фінансової трансформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Високі стандарти, що застосовуються на світових фінансових ринках [9], зумовлюють необхідність проведення глибокої фінансової трансформації, яка виходить далеко за межі простого вдосконалення облікових процедур, і передбачає стратегічне планування та перегляд фінансових моделей компанії, оптимізацію структури капіталу, інтеграцію сучасних цифрових технологій у процеси управління, розвиток систем управління ризиками та підвищення рівня корпоративного управління. Крім того, фінансова трансформація включає модернізацію організаційної інфраструктури, формування прозорих процедур внутрішнього контролю та забезпечення відповідності міжнародним стандартам звітності (IFRS), що істотно підвищує довіру потенційних інвесторів і зменшує інформаційну асиметрію. Комплексне втілення цих змін дозволяє аграрним компаніям не лише зміцнити фінансову стійкість і забезпечити стабільність операційних та інвестиційних потоків, а й створює сприятливі умови для залучення довгострокових інвестицій на вигідних умовах [10], інтеграції у глобальні фінансові й виробничі ланцюги та формування сталих конкурентних переваг на міжнародній арені.

Фінансова трансформація аграрних компаній виступає як багатовимірний і стратегічно важливий процес оновлення та вдосконалення ключових механізмів фінансового управління, включно з плануванням, бюджетуванням, контролем за використанням капіталу та оцінкою ефективності інвестицій, яка передбачає системну інтеграцію сучасних цифрових технологій у фінансову діяльність, що забезпечує автоматизацію облікових про-

цесів, оперативний моніторинг фінансових показників, прогнозування грошових потоків та підвищення точності управлінських рішень [11]. Одночасно фінансова трансформація передбачає гармонізацію управлінських практик із міжнародними стандартами корпоративного управління та фінансової звітності, що сприяє підвищенню довіри іноземних інвесторів та зменшенню інформаційної асиметрії. Завдяки впровадженню відкритих та прозорих процедур звітності, оптимізації системи внутрішнього контролю та розвитку аналітичних інструментів [12], компанії здатні не лише підвищити ефективність власних фінансових потоків, але й значно поліпшити прогнозованість своєї діяльності та рівень інвестиційної привабливості на міжнародному рівні.

Ключові фактори, що виступають драйверами фінансової трансформації аграрних компаній [13], включають глобалізацію ринків капіталу, яка підвищує конкуренцію за інвестиційні ресурси та формує необхідність інтеграції компаній у світову фінансову систему; посилення конкуренції між емітентами, що стимулює удосконалення фінансових моделей та управлінських процесів; зміни у вимогах інституційних інвесторів, що передбачають підвищені стандарти прозорості, відповідності міжнародним нормам і ефективного ризик-менеджменту; впровадження фінансових інновацій, включно з новими інструментами залучення капіталу, хеджування ризиків та оптимізації структури боргу; а також цифровізацію управлінських процесів, що забезпечує інтеграцію великих даних, аналітичних платформ та автоматизованих систем контролінгу у процес прийняття стратегічних рішень. Взаємодія цих факторів створює комплексну систему, яка забезпечує аграрним компаніям стійке функціонування, підвищує їхню здатність до залучення довгострокових інвестицій та формує конкурентні переваги на міжнародних ринках капіталу.

Основні компоненти фінансової трансформації аграрної компанії формують цілісну систему стратегічних і оперативних заходів, спрямованих на підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами та зміцнення інвестиційної позиції підприємства на міжнародних ринках (рис. 1).

Модернізація облікової системи передбачає впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRS) [14], уніфікацію методів обліку, автоматизацію бухгалтерських і управлінських процесів, що забезпечує підвищення точності фінансової інформації, її

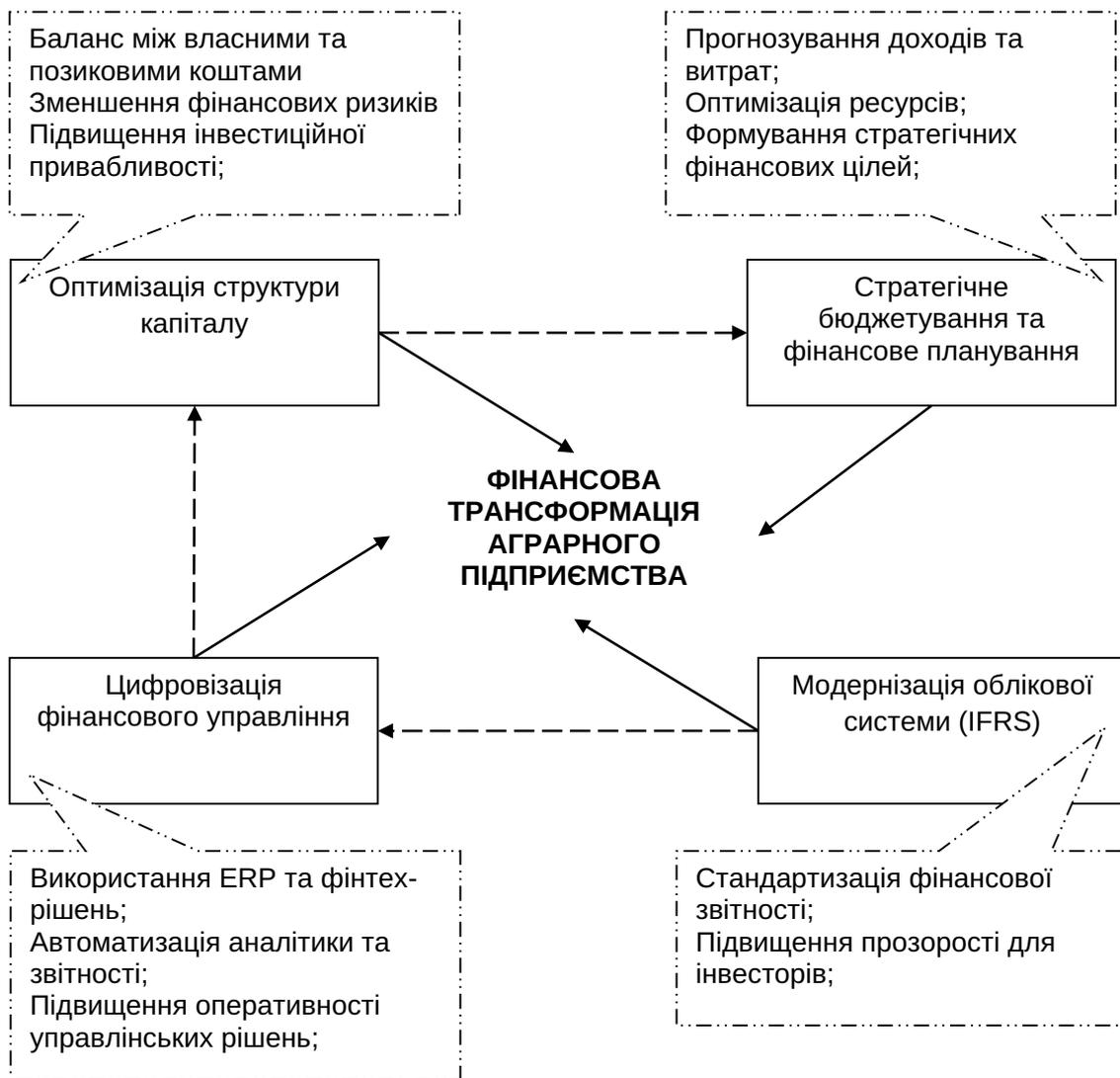
порівнянності на глобальних ринках та зменшення інформаційної асиметрії між компанією та інвесторами.

Впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRS) [14; 15] виступає однією з ключових передумов підвищення інвестиційної привабливості аграрних компаній у процесі їхнього інтегрування до глобального фінансового середовища. Перехід на IFRS [11] забезпечує суттєве підвищення прозорості та достовірності фінансових результатів, що робить підприємства більш відкритими для зовнішніх стейкхолдерів та полегшує проведення незалежного аудиту. Стандартизований підхід до формування звітності сприяє усуненню інформаційної асиметрії між компанією та потенційними інвесторами, надаючи останнім можливість об'єктивно оцінити фінансовий стан, ризики та перспективи розвитку підприємства.

Окрім цього, застосування IFRS [16; 17] істотно спрощує взаємодію аграрних підприємств із міжнародними кредиторами, оскільки використання уніфікованих стандартів зменшує витрати на аналітику, прискорює процеси прийняття рішень і дозволяє фінансовим установам більш точно оцінювати кредитоспроможність позичальників. Завдяки високому рівню порівнянності фінансової інформації компанії, що звітують за IFRS [13; 18], отримують можливість конкурувати на рівних із провідними світовими аграрними корпораціями, демонструючи свою ефективність у загальноприйнятому міжнародному форматі.

Практичні результати [19; 20] свідчать, що підприємства, які впроваджують IFRS, розширюють доступ до глобальних інвестиційних ресурсів, отримують нижчу вартість капіталу та підвищують свої шанси на успішний вихід на фондові ринки. Стандартизована звітність зменшує ризики для інвесторів, що, у свою чергу, сприяє формуванню довіри та розвитку довгострокових партнерських відносин. У підсумку перехід до IFRS [15; 16; 17] стає не лише технічним аспектом модернізації фінансової системи підприємства, а й стратегічним інструментом підвищення його конкурентоспроможності на міжнародних ринках капіталу.

Стратегічне бюджетування та фінансове планування дозволяє аграрним компаніям прогнозувати грошові потоки, оптимізувати витрати, визначати пріоритети інвестиційних проектів та забезпечувати довгострокову фінансову стабільність, що сприяє більш ефективному розподілу ресурсів і підви-

Рис. 1. Основні компоненти фінансової трансформації аграрної компанії

Джерело: сформовано авторами

щенню оперативності управлінських рішень.

Оптимізація структури капіталу включає збалансування власного та позикового капіталу, використання корпоративних облігацій, аграрних розписок та інших фінансових інструментів для забезпечення ліквідності та мінімізації ризику фінансової нестійкості, що дозволяє знизити вартість капіталу та підвищити привабливість компанії для зовнішніх інвесторів (табл. 1).

Оптимізація структури капіталу є одним із центральних елементів фінансової трансформації аграрних підприємств, оскільки раціональне поєднання джерел фінансування безпосередньо впливає на стійкість бізнес-моделі, рівень ризику та здатність компанії залучати інвестиційні ресурси на вигідних умовах. Сучасні тенденції розвитку аграрного

сектору [22; 23; 24] демонструють необхідність переходу від традиційних, переважно короткострокових форм кредитування, до більш диверсифікованих та стратегічно орієнтованих фінансових інструментів. У цьому контексті збільшення частки довгострокового фінансування розглядається як передумова забезпечення стабільності інвестиційних програм, модернізації виробничих потужностей та розвитку технологічної бази аграрних компаній.

Зменшення залежності від короткострокових кредитів сприяє зниженню фінансових ризиків, пов'язаних із коливаннями відсоткових ставок, сезонністю виробництва та нестабільністю грошових потоків. Перехід до довших фінансових циклів дозволяє підприємствам формувати більш прогнозовану

Таблиця 1

Вплив фінансових інструментів на інвестиційну привабливість аграрних компаній

Фінансовий інструмент	Сутність	Вплив на інвестиційну привабливість	Очікуваний результат для компанії
Облігації підприємств	Залучення середньо- та довгострокового капіталу через боргові цінні папери	Підвищення довіри інвесторів, розширення джерел фінансування	Зменшення вартості капіталу, стабілізація грошових потоків
Акції та IPO	Залучення власного капіталу шляхом розміщення акцій на ринку	Підвищення прозорості та корпоративного управління	Зростання ринкової капіталізації та ліквідності
Кредитні лінії та банківські позики	Надання банком фінансових ресурсів на визначених умовах	Інвестори оцінюють кредитну історію та рівень ризику	Підвищення кредитоспроможності, формування стабільної репутації
Лізинг	Фінансування оновлення техніки без значних початкових витрат	Опосередковане підвищення ефективності виробництва	Прискорення модернізації активів, зростання продуктивності
Факторинг	Продаж дебіторської заборгованості фінансовій компанії	Збільшення ліквідності, зменшення ризиків неплатежів	Поліпшення оборотного капіталу та показників ліквідності
Ф'ючерси та аграрні деривативи	Інструменти хеджування цінних ризиків	Зниження ризику волатильності цін, що цінують інвестори	Стабілізація доходів, зменшення коливань маржі
Гранти та державні програми підтримки	Безповоротна або пільгова фінансова підтримка галузі	Підвищення довіри до компанії завдяки гарантіям держави	Розширення інвестиційних можливостей, зниження фінансового навантаження
Private Equity та венчурні інвестиції	Залучення інвесторів для розвитку інноваційних проєктів	Підвищення стратегічної цінності компанії	Прискорення масштабування та інноваційного розвитку

Джерело: сформовано автором на основі [21]

структуру витрат та уникати ситуацій, у яких операційні рішення диктуються необхідністю швидкого погашення поточних зобов'язань [25]. Одним із важливих механізмів такої перебудови є активне використання корпоративних облігацій, що дає можливість залучати значні обсяги фінансових ресурсів на конкурентних умовах, підвищувати інвестиційну привабливість та розширювати присутність на ринках капіталу.

Крім того, фундаментальне значення має доступ до альтернативних джерел фінансування, таких як грантові програми та інструменти міжнародних фінансових організацій, включно з ресурсами ЄБРР та IFC, що не лише забезпечують капітал за нижчою вартістю, а й створюють можливості для впро-

вадження інноваційних технологій, екологічних проєктів та заходів зі сталого розвитку. Додаткову роль у формуванні сучасної фінансової архітектури відіграють спеціалізовані механізми галузевого фінансування, зокрема аграрні розписки та форвардні контракти, які дозволяють підприємствам оптимізувати грошові потоки, диверсифікувати ризики та підвищувати ліквідність за рахунок можливості авансового залучення коштів під майбутній урожай.

Таким чином, оптимізація структури капіталу в аграрних компаніях є комплексним процесом, який охоплює диверсифікацію джерел фінансування, впровадження інноваційних фінансових інструментів та стратегічну перебудову фінансових потоків, що створює

основу для підвищення фінансової стійкості, забезпечення модернізації виробництва та зміцнення конкурентних позицій підприємств у глобальному економічному середовищі.

Цифровізація фінансового управління [26] аграрних підприємств є ключовим чинником підвищення їх конкурентоспроможності та здатності до інтеграції у глобальні ринки капіталу [27]. У сучасних умовах динамічних змін бізнес-середовища аграрні компанії активно впроваджують інноваційні цифрові рішення, що забезпечують підвищення ефективності управлінських процесів та прозорості фінансових операцій. Передусім йдеться про використання хмарних платформ управлінського обліку, які дозволяють централізувати дані, забезпечити їхню безперервну доступність та оптимізувати взаємодію між структурними підрозділами. Комплексні ERP-системи, такі як SAP, Oracle або Microsoft Dynamics [27], забезпечують інтеграцію інформаційних потоків у межах єдиного цифрового середовища, підтримуючи процеси бюджетування, моніторингу витрат, управління активами й координації виробничо-фінансових рішень [6].

Важливе місце у сучасній практиці займають цифрові модулі планування врожайності, що базуються на алгоритмах аналізу великої кількості агрономічних та метеорологічних параметрів, застосування яких забезпечує підвищення точності прогнозування виробничих показників, що є критичним для розроблення обґрунтованих фінансових планів [28]. Поряд із цим, цифрові системи контролю та прогнозування грошових потоків сприяють підвищенню прозорості фінансових потоків, своєчасному виявленню відхилень і формуванню якісних управлінських рішень щодо оптимізації оборотного капіталу.

Суттєве значення для стратегічного фінансового управління мають аналітичні інструменти оцінювання інвестиційних проектів [27], зокрема технології Big Data та моделі машинного навчання, які забезпечують можливість глибокого аналізу ризиків, сценарного прогнозування та визначення економічної доцільності альтернативних варіантів розвитку, зокрема, обґрунтованості інвестиційної політики і підвищує якість прийняття рішень у умовах невизначеності.

Загалом цифровізація фінансового управління дає змогу суттєво скоротити фінансові втрати за рахунок автоматизації процесів, забезпечує високу точність прогнозних розрахунків, зменшує вплив людського фактора на критичні рішення та підвищує надійність

і достовірність фінансової інформації, що, у свою чергу, формує передумови для зміцнення довіри міжнародних інвесторів, сприяє залученню капіталу й інтеграції аграрних компаній у глобальний фінансовий простір.

Вищезазначені компоненти у взаємодії сприяють підвищенню прозорості та інвестиційної репутації компанії, формуванню довіри з боку інвесторів та кредиторів, а також забезпечують конкурентні переваги на міжнародних фінансових ринках. Завдяки цьому аграрні компанії отримують можливість зростання інвестиційної привабливості, залучення довгострокових ресурсів на вигідних умовах, інтеграції у глобальні фінансові та виробничі ланцюги, а також досягнення стабільного фінансового розвитку у мінливих умовах ринку.

Висновки. Отже, інвестиційна привабливість аграрної компанії виступає є фактором та водночас результатом успішної фінансової трансформації, оскільки системні зміни у структурі фінансового управління, стандартах обліку та управлінні ризиками безпосередньо формують здатність підприємства залучати зовнішній капітал на оптимальних умовах. Комплексне оновлення фінансової архітектури забезпечує підвищення кредитоспроможності завдяки поліпшенню ліквідності, стабілізації грошових потоків та впровадженню прозорих процедур оцінювання активів і зобов'язань. У результаті компанія отримує змогу залучати фінансові ресурси за нижчою вартістю, оскільки зменшується ризик кредиторів та інвесторів щодо можливих фінансових дисбалансів.

Одним із суттєвих результатів фінансової трансформації є зростання вартості бізнесу, що досягається через оптимізацію капітальної структури, поліпшення показників рентабельності та підвищення ефективності управління фінансовими потоками. Впорядкована та стандартизована фінансова звітність формує позитивну інвестиційну репутацію, оскільки забезпечує високий рівень прозорості та порівнюваності даних, що є критичним чинником для потенційних іноземних інвесторів і фінансових інституцій. Фінансова трансформація відкриває можливість виходу на міжнародні біржові ринки, оскільки підвищення рівня корпоративного управління, впровадження сучасних систем внутрішнього контролю та якісне розкриття інформації дозволяють компанії відповідати вимогам глобальних фінансових майданчиків, що не лише розширює спектр доступних фінансових інструментів, а й забезпечує зростання конкурентоспромож-

ності на світовому ринку капіталів. Зниження ризиків невиконання фінансових зобов'язань, що є результатом ефективної системи ризик-менеджменту, також суттєво зміцнює позиції компанії в очах інвесторів. З їхньої точки зору, фінансова трансформація формує цілісний «профіль надійності» підприємства, який охоплює стабільність фінансових

потоків, високу якість управлінських рішень, передбачуваність результатів діяльності та здатність оперативно реагувати на зовнішні ризики. У сукупності ці чинники забезпечують зростання довіри з боку інвесторів і сприяють підвищенню інвестиційної привабливості аграрної компанії на національному та міжнародному рівнях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Домбровська С. Фінансова стійкість підприємства: оцінка та шляхи підвищення. *Збірник наукових праць Одеського національного економічного університету*. 2021. № 3-4 (280-281). С. 28-34.
2. Мороз Н. В., Блага О. В. Фінансова стійкість промислових підприємств України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал*. Острог : Вид-во НаУОА, березень 2023. № 28(56). С. 96-101.
3. Єпіфанова І.Ю. Ієрархічна класифікація факторів впливу на систему управління фінансовою стійкістю промислового підприємства. *Innovation and Sustainability*. 2021. № 1. С. 6-12.
4. Левкович О.В., Калашнікова Ю.М. Фінансова стійкість як передумова інноваційного розвитку підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8776> (дата звернення: 13.12.2025)
5. Гайдучський А. П. Оцінка інвестиційної привабливості економіки. *Економіка і прогнозування*. 2004. № 3. С. 119-128.
6. Козаченко Г. В. Управління інвестиціями на підприємстві : монографія. Київ : Лібра, 2014. 368 с.
7. Лівощко Т.В. Інвестиційна привабливість підприємства. URL: https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/evzdia_4_101.pdf (дата звернення до ресурсу 03.01.2026 року)
8. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: навчальний посібник. Київ : ЦМЛ, 2014. 376 с.
9. Белін В.С. Стратегічні напрями розвитку фінансового ринку України в умовах деглобалізації. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. 2024. Вип. 42. С. 253-261.
10. Белкін І. В. Аграрний сектор України в умовах війни: проблеми та перспективи розвитку. *Наукові перспективи*. 2024. № 4 (46). С. 484-498.
11. Нікольчук Ю., Лопатовська О. Ефективність використання фінансових ресурсів підприємства: теоретико-методичні та практичні аспекти оцінки. *Трансформаційна економіка*. 2023. № 4(04). С. 59-65.
12. Прендзевська О. Точність фінансової аналітики в умовах постійної трансформації. *Фінансовий директор компанії*. 2021. № 11. URL: <https://e.fdk.net.ua/finansovyy-dyректор-kompaniyi-2021-11/tochnist-finansovoyi-analityku-v-umovakh-postiynoyi>.
13. Кужелев М. О., Немсадзе Г. Г., Плахотнюк В. В. Пріоритетні напрями оптимізації фінансової архітектури корпорації в умовах нестабільного економічного середовища. *Вісник Херсонського національного технічного університету*. 2020. № 3 (74). С. 149–155.
14. Міністерство фінансів України. <https://mof.gov.ua/uk/zaprovadzhennja-mizhnarodnih-standativ-finansovoi-zvitnosti> (дата звернення: 03.01.2026)
15. Левченка П. І. Міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS) для аграрних компаній: аналітичний огляд. Харків : Фактор, 2021. 248 с.
16. Лучко М., Мельник Н. МСФЗ-звітність: практичні аспекти переходу. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. Вип. 4. С. 42–53.
17. Костецький Я. В. Прозорість корпоративної звітності аграрних компаній як чинник інвестиційної привабливості. *Економіка і держава*. 2022. № 7. С. 45-51.
18. Докієнко Л. Цифрова трансформація фінансів підприємства. *Підприємництво та інновації*. 2022. № 22. С. 18-25.
19. У більшості агрохолдингів спостерігалось зниження капіталізації з 19 по 26 травня. УкрАгроКонсалт. 2025. URL: <https://ukragroconsult.com/news/u-bilyshosti-agroholdyngiv-sposterigalossy-znyzhennya-kapitalizacziyi-z-19-po-26-travnya/>. (дата звернення: 06.12.2025)
20. Anzin R. Financial Transformation of Ukrainian Agrarian Companies: IPO Experience and Challenges. *Journal of Agricultural Finance*. 2025. Випуск. 17(2). С. 114-119.
21. Кізіма Т., Булавінець В., Кізіма А. Фінансова поведінка домогосподарств у контексті розвитку поведінкових фінансів. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 4. С. 152-164.

22. Бондаренко, В., Омеляненко, О. Тенденції розвитку аграрного сектору економіки України в контексті розвитку цифрової маркетингової діяльності. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-163> (дата звернення: 04.12.2025)
23. Солоп А. Аграрний сектор України: сучасні виклики та можливості. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2024. № 20. С. 147-158.
24. Стендер, С. В., Балла, І. В., Борковська, В. В. Сучасні тенденції розвитку сільського господарства в умовах цифровізації економіки України. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. № 11. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/152/125> (дата звернення: 03.12.2025)
25. Кіреєв О. І. Міжнародні фінансові ринки та механізми залучення капіталу: теорія та практика. Київ : КНЕУ, 2020. 368 с.
26. Савчук Н. В., Чівіленко Л.А. Цифрова трансформація фінансового бізнесу. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: Економічні науки. 2019. № 10 (30). С. 100-106.
27. Чубук Л. П., Яценко О. В., Овандер Н. Л. Вплив цифрової економіки на зміну моделей бізнесу та фінансового управління: інституціоналізація цифрових трансформацій. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2024. № 1. С. 58–64.
28. Галькевич, М., Гуренко, Т., Андрійчук, А. (2024). Стратегії оптимізації фінансового управління та організації обліку на підприємстві в умовах розвитку процесів цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 60. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-15> (дата звернення 04.12.2025).

REFERENCES:

1. Dombrovska S. (2021). Finansova stiiikist pidpriemstva: otsinka ta shliakhy pidvyshchennia [Financial stability of the enterprise: assessment and ways of improvement]. *Zbirnyk naukovykh prats Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu – Collection of scientific works of Odessa National Economic University*. Vol. 3-4 (280-281). Pp. 28-34.
2. Moroz N. V., Blaha O. V. (March 2023). Finansova stiiikist promyslovykh pidpriemstv Ukrainy [Financial stability of industrial enterprises of Ukraine]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia»*. Seriiia «Ekononika» : naukovyi zhurnal. Ostroh – Scientific notes of the National University "Ostroh Academy". Series "Economics": scientific journal: Vyd-vo Ostroh: Publishing house of the National University "Ostroh Academy". Vol. 28(56). Pp. 96–101.
3. Yepifanova I.Yu. (2021). Iierarkhichna klasyfikatsiia faktoriv vplyvu na systemu upravlinnia finansovoiu stiiikistiu promyslovoho pidpriemstva [Hierarchical classification of factors influencing the financial stability management system of an industrial enterprise]. *Innovatsii ta stalyy rozvytok – Innovation and Sustainability*. Vol. 1. Pp. 6-12.
4. Levkovych O.V., Kalashnikova Yu.M. (2021). Finansova stiiikist yak peredumova innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva [Financial stability as a prerequisite for innovative development of an enterprise]. *Efektivna ekonomika – Effective economy*. Vol. 4. Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8776> (accessed December, 14, 2025)
5. Haidutskyi A. P. (2004). Otsinka investytsiinoi pryvabylyvosti ekonomiky [Assessment of the investment attractiveness of the economy]. *Ekononika i prohoznovuvannia – Economics and forecasting*. Vol. 3. Pp. 119-128.
6. Kozachenko H. V. (2014). Upravlinnia investytsiiami na pidpriemstvi : monohrafiia [Investment management in the enterprise: monograph]. Kyiv: Libra, 368 p.
7. Livoshko T.V. Investytsiina pryvabylyvist pidpriemstva [Investment attractiveness of the enterprise]. Available at: https://old-zdia.znu.edu.ua/gazeta/evzdia_4_101.pdf (accessed January 03, 2025)
8. Maiorova T. V. (2014). Investytsiina diialnist: navchalnyi posibnyk [Investment activity: a textbook]. Kyiv: TsML, 376 p.
9. Bielin V.S. (2024). Stratehichni napriamky rozvytku finansovoho rynku Ukrainy v umovakh dehlobalizatsii [Strategic directions of development of the financial market of Ukraine in the conditions of deglobalization]. *Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava – Scientific notes of Lviv University of Business and Law*. Vol. 42. Pp. 253-261.
10. Bielkin I. V. (2024). Ahrarnyi sektor Ukrainy v umovakh viiny: problemy ta perspektyvy rozvytku [The agricultural sector of Ukraine in wartime conditions: problems and prospects for development]. *Naukovi perspektyvy – Scientific perspectives*. Vol. 4 (46). Pp. 484-498.
11. Nikolchuk Yu., Lopatovska O. (2023). Efektivnist vykorystannia finansovykh resursiv pidpriemstva: teoretyko-metodychni ta praktychni aspekty otsinky [Efficiency of use of financial resources of the enterprise: theoretical, methodological and practical aspects of assessment]. *Transformatsiina ekonomika – Transformational economics*. Vol. 4(04). Pp. 59-65.
12. Prendzevska O. (2021). Tochnist finansovoi analityky v umovakh postiinoi transformatsii [Accuracy of financial analytics in the face of constant transformation]. *Finansovyi dyrektor kompanii – CFO of the company*.

Vol. 11. Available at: <https://e.fdk.net.ua/finansovyy-dyrekto-r-kompaniyi-2021-11/tochnist-finansovoyi-analityky-v-umovakh-postiynoyi>.

13. Kuzheliev M. O., Nemsadze H. H., Plakhotniuk V. V. (2020). Priorityetni napriamy optymizatsii finansovoi arkhitektury korporatsii v umovakh nestabilnoho ekonomichnoho seredovyshcha [Priority areas of optimization of the financial architecture of the corporation in an unstable economic environment]. *Visnyk Khersonskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu – Bulletin of the Kherson National Technical University*. Vol. 3 (74). Pp. 149–155.

14. Ministerstvo finansiv Ukrainy [Ministry of Finance of Ukraine]. Available at: <https://mof.gov.ua/uk/zaprovadzhennja-mizhnarodnih-standativ-finansovoi-zvitnosti> (accessed January 03, 2026)

15. Levchenka P. I. (2021). Mizhnarodni standarty finansovoi zvitnosti (IFRS) dlia ahrarykh kompanii: analitychnyi ohliad [International Financial Reporting Standards (IFRS) for Agricultural Companies: An Analytical Review]. Kharkiv : Faktor. 248 p.

16. Luchko M., Melnyk N. MSFZ-zvitnist: praktychni aspekty perekhodu [IFRS reporting: practical aspects of transition]. *Visnyk Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu – Bulletin of the Ternopil National Economic University*. 2019. Vol. 4. Pp. 42–53.

17. Kostetskyi Ya. V. (2022). Prozorist korporatyvnoi zvitnosti ahrarykh kompanii yak chynnyk investytsiinoi pryvablyvosti [Transparency of corporate reporting of agricultural companies as a factor of investment attractiveness]. *Ekonomika i derzhava – Economy and State*. Vol. 7. Pp. 45-51.

18. Dokienko L. (2022). Tsyfrova transformatsiia finansiv pidpriemstva [Digital transformation of corporate finance]. *Entrepreneurship and innovation – Pidpriemnytstvo ta innovatsii*. Vol. 22. Pp. 18-25.

19. U bilshosti ahrokhodyniv sposterihalos znyzhennia kapitalizatsii z 19 po 26 travnia. UkrAhroKonsalt [Most agricultural holdings experienced a decrease in capitalization from May 19 to 26. UkrAgroConsult]. 2025. Available at: <https://ukragroconsult.com/news/u-bilyshosti-agroholdyngiv-sposterigalosy-znyzhennia-kapitalizaciyi-z-19-po-26-travnya/>. (accessed December, 06, 2025)

20. Anzin R. (2025). Financial Transformation of Ukrainian Agrarian Companies: IPO Experience and Challenges [Financial Transformation of Ukrainian Agrarian Companies: IPO Experience and Challenges]. *Journal of Agricultural Finance – Journal of Agricultural Finance*. Vol. 17(2). Pp. 114-119.

21. Kizyma T., Bulavynets V., Kizyma A. (2022). Finansova povedinka domohospodarstv u konteksti rozvytku povedinkovykh finansiv [Financial behavior of households in the context of the development of behavioral finance]. *Ekonomichniy analiz – Economic Analysis*. Tom 32. Vol. 4. Pp. 152-164.

22. Bondarenko, V., Omelianenko, O. (2024). Tendentsii rozvytku ahrarynoho sektoru ekonomiky Ukrainy v konteksti rozvytku tsyfrovoyi marketynhovoi diialnosti [Trends in the development of the agricultural sector of the Ukrainian economy in the context of the development of digital marketing activities]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*. Vol. 59. Available at: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-163> (accessed December 04, 2025)

23. Solop A. (2024). Ahraryni sektor ukrainy: suchasni vyklyky ta mozhlyvosti [The agricultural sector of Ukraine: modern challenges and opportunities]. *Tavriiskyi naukovyi visnyk. Serii: Ekonomika – Tavria Scientific Bulletin. Series: Economics*. Vol. 20. Pp. 147-158.

24. Stender, S. V., Balla, I. V., Borkovska, V. V. (2024). Suchasni tendentsii rozvytku silskoho hospodarstva v umovakh tsyfrovizatsii ekonomiky Ukrainy [Modern trends in agricultural development in the context of digitalization of the Ukrainian economy]. *Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii – Economic achievements: prospects and innovations*. Vol. 11. Available at: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13867199> (accessed December. 03 2025)

25. Kirieiev O. I. (2020). Mizhnarodni finansovi rynky ta mekhanizmy zaluchennia kapitalu: teoriia ta praktyka [International financial markets and mechanisms for raising capital: theory and practice]. Kyiv : KNEU, 368 p.

26. Savchuk N. V., Chivilenko L.A. (2019). Tsyfrova transformatsiia finansovoho biznesu [Digital Transformation of Financial Business]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka». Serii: Ekonomichni nauky – International Scientific Journal "Internauka". Series: Economic Sciences.* Vol. 10 (30). Pp. 100-106.

27. Chubuk L. P., Yatsenko O. V., Ovander N. L. (2024). Vplyv tsyfrovoyi ekonomiky na zminu modelei biznesu ta finansovoho upravlinnia: instytutsionalizatsiia tsyfrovoykh transformatsii [The impact of the digital economy on changing business models and financial management: institutionalization of digital transformations]. *Ekonomika. Menedzhment. Biznes – Economics. Management. Business*. 19. Vol. 1. Pp. 58–64.

28. Halkevych, M., Hurenko, T., Andriichuk, A. (2024). Stratehii optymizatsii finansovoho upravlinnia ta orhanizatsii obliku na pidpriemstvi v umovakh rozvytku protsesiv tsyfrovizatsii [Strategies for optimizing financial management and accounting organization at the enterprise in the context of the development of digitalization processes]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, Vol. 60. Available at: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-15> (accessed December 04, 2025)

Дата надходження статті: 02.12.2025

Дата прийняття статті: 13.12.2025

Дата публікації статті: 29.12.2025